

2019-01-09

Kommuninvest ekonomisk förening

Deltagarna vid 2019 års
medlemssamråd

Kapitalutredning

Bakgrund

Under 2018 har Föreningen och Bolaget startat en utredning kring kapitalfrågorna.

En del av utredningsarbetet har varit att ta fram underlag om framtida hantering av Kommuninvest Ekonomisk Förening förlagslån från medlemmarna till Föreningen.

Medlemmarna förväntas inte vid 2019 års medlemssamråd ta ställning till kapitalfrågorna. Syftet med denna PM, presentationen och diskussionen vid medlemssamråden är att få medlemmarnas synpunkter för att bestämma inriktningen av det fortsatta utredningsarbetet.

Tidsplan

Efter medlemssamråden är tidsplanen för det fortsatta arbetet att informera föreningsstyrelsen och bolagsstyrelsen om medlemmarnas synpunkter. Ett slutligt förslag tas fram för ställningstagande inför 2020 års medlemssamråd och föreningsstämma.

Utgångspunkter

Med nuvarande antaganden om kommunernas, landstingens och regionernas investeringsbehov, Kommuninvests egen utlåningsprognos och ett antagande om en successiv ökning av antalet medlemmar, så kommer Föreningen på sikt behöva öka sitt kapital. Det beror inte på att verksamheten är ifrågasatt eller att vi har problem – tvärtom. Den ökade utlåningen till våra nuvarande medlemmar och sannolika nya medlemmar leder till att vi behöver kapital för expansion. En viktig bidragande orsak till behovet av expensionskapital är att nuvarande medlemmar lånat mer än vad vi tidigare prognosticerat.

Bruttosoliditet

Medlemmarna har under åren 2011 till 2018 på olika sätt förtjänstfullt tillfört kapital till föreningen, vilket möjliggjort expansion av verksamheten och att Kommuninvest fått det kapital som har varit nödvändigt för att de regulativa kapitalkraven och egna kapitalkraven har kunnat uppnås.

Kapitaliseringsprocessen har också haft det långsiktiga syftet att verksamheten ska kunna möta det kommande regulativa lagkraven från EU. Nu pekar allt på att det

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

slutliga bruttosoliditetskravet kommer att bli 3 procent för alla Kommuninvests exponeringar, exklusive utlåningen.

En grundläggande princip i Kommuninvestkoncernen är att den branschspecifika kompetensen kring finansiella frågor finns i Bolaget medan Föreningsstyrelsen beslutar i övergripande frågor, nya medlemmar, ägarstyrning genom Ägardirektiv samt kapitalplan och kapitaliseringsmodell. Det är därför rimligt att Föreningen beslutar hur stort kapital som Bolaget ska ha för att bedriva verksamheten och hur stort kapitalet ska vara för Kommuninvestkoncernen. I dagsläget ställer Föreningen krav på en bruttosoliditet inom Bolaget om 1,5 procent, inklusive utlåningen.

I den kapitalutredning som Bolaget för närvarande genomför så gör Bolaget en bedömning av det regulativa kapitalkravet och den lägsta tolererade bruttosoliditetsgraden. Även om Bolagsstyrelsen ännu inte beslutat i frågan så är det sannolikt att Bolagets interna bedömning av kraven på bruttosoliditet kommer att ligga i intervallet 0,7 - 0,8 procent.

Principiella frågeställningar

Det finns flera principiella frågeställningar för medlemmarna och Föreningen att ta ställning till i det fortsatta arbetet. Vid medlemssamråden kommer vi att presentera underlag för diskussion utifrån nedanstående principiella frågeställningar.

- Hur lång tid behöver medlemmarna om och när kapitaltillskott behöver göras? Hur ofta är det acceptabelt att återkomma till medlemmarna om nytt kapital?
- Med nuvarande höga investeringstakt i kommunsektorn och hög utlåning till våra medlemmar så måste nytt kapital tillföras, t.ex. genom att högsta nivån på medlemsinsats ökas.
- Medlemsinsatsens avtrappning vid högre invånarantal.
- Krav/förväntan på nya/nuvarande medlemmar att betala in till högsta nivån.
- Förväntan på medlemmar som får återbäring och som inte har nått högsta nivån på insatskapital.

Hur lång tid behöver medlemmarna om och när kapitaltillskott behöver göras? Hur ofta är det acceptabelt att återkomma till medlemmarna om nytt kapital?

En utgångspunkt för det fortsatta arbetet är att nivån på föreningens kapital (läs: bruttosoliditet) ska vara så hög att föreningen under normala förhållanden inte behöver initiera frågan om kapitaltillförsel från medlemmarna med kort varsel. Det innebär att medlemmarna ska ha tillräckligt med tid för att nödvändiga politiska processer lokalt och regionalt ska kunna hantera frågan. I nuläget bedömer vi att föreningen behöver initiera frågan 18 till 24 månader i förväg, vilket innebär att åtminstone två

medlemssamråd och/eller två föreningsstämmor kan hållas innan definitivt beslut tas om generellt krav på kapitaltillskott från medlemmarna.

Vår ambition är att inte alltför ofta behöva återkomma till medlemmarna med krav på nytt kapital. Hur ofta är det rimligt att frågan behandlas?

Med nuvarande höga investeringstakt i kommunsektorn och hög utlåning till våra medlemmar så måste nytt kapital tillföras, t.ex. genom att högsta nivån på medlemsinsats ökas.

På tre till fem års sikt måste kapitalet ökas givet nuvarande ökningstakt på utlåningen och andra prognosantaganden. Stadgarna medger idag, efter stämmobeslut, att öka högstanivån på insats till 1800 kronor/invånare. Vad är långsiktigt en rimlig högstanivå på insatskapital?

Medlemsinsatsens avtrappning vid högre invånarantal

Idag är stadgarna utformade på följande sätt:

Om antalet invånare i en primärkommun överstiger 90 000 eller i ett landsting/regionkommun överstiger 200 000, får styrelsen, för invånarantal som överstiger denna gräns, fastställa att insatsbeloppet per invånare, som skall ligga till grund för beräkningen av insatskapitalet, ska vara lägre än fastställt högsta insatsbelopp enligt § 5.2, fastställt lägsta insatsbelopp enligt § 5.2 eller fastställt insatsbelopp vid inträde enligt § 5.3.

Föreningens nuvarande stadgar ger således möjlighet för styrelsen att besluta att reducera grundbeloppet för kommuner vars befolkning överstiger 90 000 invånare. Det nuvarande beslutet innebär en reduktion enligt följande:

- 100 procent av grundbeloppet på invånarantal upp till 90 000,
- 80 procent av grundbeloppet på invånarantal mellan 90 001 till 200 000,
- 60 procent av grundbeloppet på invånarantal från 200 001.

När det gäller landsting och regioner ska insatsbeloppet per invånare vara en femtedel av grundbeloppet för kommuner, dvs. för närvarande 40 kr/invånare. Stadgarnas medger att styrelsen kan besluta om reduceringar av grundbeloppet för invånarantal som överstiger 200 000 i ett landsting eller en region, men styrelsen har avstått från att införa någon sådan reduktion av insatsbelopp för landsting och regioner.

Om samtliga reduceringar skulle tas bort kan föreningen få in ca 305 miljoner kronor i nytt kapital. Om gränserna höjs till 125 000 respektive 300 000 invånare kan föreningen få in drygt 100 miljoner kronor i nytt kapital.

Krav/förväntan på nya/nuvarande medlemmar att betala in till högsta nivån

Vilka krav ska vi ställa på nya medlemmar att betala in kapital? Idag räcker det med lägsta insatskapital, dvs. 200 kr/invånare för kommuner och 40 kr/invånare för

landsting/regioner. Samtidigt kan ny medlem lägga över hela sin utlåning till Kommuninvest. Om en stor eller medelstor kommun skulle bli medlem och endast betala in lägsta nivå på kapitalinsats och samtidigt lägga över hela sin utlåning till Kommuninvest, så är det sannolikt att kapital behöver tillföras. En likartad situation kan också inträffa om två till tre av nuvarande stora och medelstora kommuner lägger över hela sin upplåning till Kommuninvest. Borde därför lägstಾನivån på insatskapital höjas eller tas bort för såväl existerande som nya medlemmar?

Förväntan på medlemmar som får återbäring och som inte har nått högsta nivån på insatskapital

Varje år lämnar Kommuninvest ränta på insatskapital. Därutöver lämnar Kommuninvest återbäring i förhållande till lånestocken hos Kommuninvest. Värt att nämna är att den prisstrategi som beslutades 2018 innebär att återbäringen successivt sjunker de närmsta åren när den nya prisstrategin tillämpas.

Om medlemmen som får återbäring inte nått upp till högsta nivån på insatskapital så finns i stadgarna en modell som anger hur mycket av återbäring som ska återbetalas till Kommuninvest så att medlemmen successivt kommer upp till högsta nivån. Idag är modellen utformad så att medlem som ännu inte uppnått 50% av den högsta insatsnivån ska betala full årlig insats motsvarande 100% av utdelningen (för närvarande 16 medlemmar), medlem som nått 50% ska bara betala 50% av erhållen överskottsutdelning i ny årsinsats (för närvarande 11 medlemmar), medlem som nått 75% ska bara betala 25% av erhållen överskottsutdelning i ny årsinsats (för närvarande 10 medlemmar). Har den högsta insatsnivån uppnåtts, ska ingen ytterligare årsinsats betalas. Är det rimligt att ha kvar trappan? Eller ska kravet vara att om medlemmen inte nått upp till högsta nivån på insatskapital, så återbetalas hela återbäringen till Kommuninvest som ökning av insatskapitalet fram till dess högsta nivån nåtts?

Frågor för diskussion vid medlemssamråden

Följande tre övergripande frågor har vi för avsikt att ta upp till diskussion vid medlemssamråden.

- 1. Med vilken framförhållning och hur ofta är det acceptabelt att återkomma till ägarna med frågan om nytt kapital?*
- 2. På vilket sätt ska bör vi gå vidare för att få alla nuvarande och kommande medlemmar att sätta in kapital upp till högsta nivå, oavsett om nivån höjs eller inte?*
- 3. Är tidsplanen för det fortsatta arbetet rimlig?*

KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Ulf Bengtsson
Styrelsens sekreterare